

Wandelroute Parijs

Ontdekkingstocht van Jardin tot Jardin

Foto: H.Dolmans

Van station
tot station
– 6 km

Ontelbare mooie plekjes telt Parijs! Beroemde monumenten, grootse boulevards, bombastische kunst. Maar er is ook groen, veel groen in deze drukke stad. Deze ontdekkingstocht neemt u mee van een van de meest serene tuinen in Parijs, de Jardin des Plantes, naar het Vondelpark van de stad: de Jardin du Luxembourg. Onderweg geniet u van de vele prachtige cultuur- en architectuurschatten die Parijs rijk is.

Vanuit Nederland komt u met Thalys aan op station Paris Nord. Deze wandeling start op Gare de Lyon. Dit station is heel gemakkelijk te bereiken door vanuit Gare du Nord de regionale trein te nemen (RER), lijn D op perron 44. Binnen 10 minuten (twee stations) bent u op Gare de Lyon. Terug naar Gare du Nord kunt u ook met de RER, vanuit ons eindpunt station Luxembourg. Blijft u nog even in Parijs, dan kunt u vanaf station Luxembourg vanzelfsprekend ook alle kanten op.

We starten onze wandeling op Gare de Lyon. Via Hal 1 komt u uit op de Place Louis Armand, waar u het oude station kunt bewonderen **1.** Het station is gebouwd in 1900 en heeft een prachtige hoge klokkentoren. Het restaurant Train Bleu op de eerste etage is een monument en laat de rijkdom van het begin van de vorige eeuw zien.

Vanaf het plein gaan er trappen omlaag richting de straat voor het station, Boulevard Diderot.

Deze straat neemt u linksaf. U wandelt richting de kade van de Seine. Daar aangekomen, aan het einde van de straat, slaat u rechtsaf. U ziet de Brug over de Seine nu liggen, de Pont d'Austerlitz **2.** U heeft vanaf het begin van de brug een blik op zowel de Eiffeltoren als de Notre Dame.

De brug brengt u naar het plein aan de overkant, Place Valhubert. In de rechterhoek van het plein ziet u de ingang van de Jardin des Plantes **3.**, de groene haven waar we onze wandeling mee starten. Steek het plein over en ga de tuinen binnen. Hier begint de verbazing: u bevindt zich in een andere wereld, rust wordt zich van u meester.

Deze koninklijke tuin met medicinale planten is de oudste tuin van Parijs. Hij werd in 1626 door twee artsen van de koning aangelegd onder de heerschappij van Lodewijk XIII. De tuin diende ter instructie van studenten in de geneeskunde en was de eerste tuin in Parijs die voor het publiek toegankelijk was. Houd links aan en wandel richting het Muséum national d'Histoire naturelle **4.**

Aan uw rechterhand ziet u twee kassen van de wintertuin **5.** Ze werden in 1833 gebouwd van ijzer en zijn onlangs heropend na een restauratie. In de kassen bevinden zich Australische, Mexicaanse en tropische planten. U loopt nu tussen deze twee kassen door. Links voor u ziet u al de uitgang van het park die u zometeen moet nemen, maar als u wilt kunt u nog even een wandeling in het doolhof **6.** nemen: de paden aan uw linkerhand, die omhoog lopen. Dit doolhof, aangelegd met zeldzame boomsoorten en oude

bomen zoals een Libanese ceder uit 1734, werd aangelegd in 1640. Deze charmante tuin wordt bekroond door een klein bronzen paviljoen uit 1786, dat het oudste metalen bouwwerk ter wereld is.

Neem nu de uitgang van het park en steek de Rue Geoffrey Saint Hilaire (L) Rue Linné (R) over naar de Rue Lacépède. U neemt op deze straat de Rue de Navarre rechtsaf en komt uit bij de Arènes de Lutèce **7.**, die u door het hek op de hoek kunt betreden. In de 1ste of 2de eeuw was dit het terrein van voorstellingen met wilde dieren, gladiatoren en christelijke martelaren, nu vormen deze Gallo-Romeinse overblijfselen een heerlijke tuin waar kinderen en jeu-de-boulespelers uit de buurt zich vermaken. De arena's werden in 1869 ontdekt tijdens boorwerkzaamheden in de Rue Monge. Van de 35 rijen die deels rusten op een natuurlijke helling, zijn de eerste 6 in 1918 gerestaureerd.

Ga terug naar de ingang van het park en sla nu af naar rechts. Aan de overkant van de Rue Monge ziet u op de kleine Place Benjamin Fondane een dubbele trap omhoog, naar de Rue Rollin. Aan het einde van deze straat slaat u af naar links. U staat nu op het idyllische pleintje Place Contrescarpe **8.** gevormd in 1852. De fraai gerestaureerde huizen en de smalle en steile straatjes verlenen deze wijk van 'la Mouffe' een dorps uiterlijk in hartje Parijs. Deze wijk is deels gereserveerd voor voetgangers en is zodoende op zomeravonden populair onder slenteraars.

Aan de rechterkant van het plein, bij de klok, slaat u rechtsaf de Rue Mouffetard in, die al snel overgaat in de Rue Descartes. Loop door totdat u

Foto: H.Dolmans

Foto: H.Dolmans

aan uw linkerhand een Lycée (school) ziet. Steek de Rue Clovis hier over en wandel met de kerk aan uw linkerhand verder op dezelfde straat. U komt uit op een gezellig pleintje, Place de l'École Polytechnique. Wandel hier naar links, over de Rue de la Montagne S-Geneviève, omhoog, via de Place de l'Abbaye Basset naar de voorzijde van de Église Saint Etienne Du Mont **9**. Dit complexe overgangsgedebouwe combineert diverse oude vormen. Het werd in de 13de eeuw gebouwd, naast de abdijkerk Sainte-Geneviève die er al vanaf de 6e eeuw stond. Diverse uitbreidingen en een herbouw in etappes volgden, waardoor er verschillende stijlen gecombineerd zijn. De hoofdgevel bestaat uit drie frontons boven elkaar: de eerste is driehoekig, de volgende is boogvormig en de laatste heeft de vorm van een dak. Het interieur heeft een gotische indeling, maar sommige decoraties zijn renaissancestisch. Zo is in het schip het gewelf een volledige boog, in plaats van een gebroken boog. Vervolg uw route richting het Pantheon **10**, dat u aan uw rechterhand al ziet liggen. In 1744 gaf Lodewijk XV opdracht om de oude kerk Sainte-Geneviève opnieuw te bouwen. Soufflot, beheerder van de gebouwen van de koning, had de ambitie om in het Pantheon meerdere tradities te verenigen: de lichtheid van de gotische architectuur, het Frans classicisme en de pracht van de Griekse architectuur. Het Griekse kruis van het Pantheon werd bekroond door een koepel en voorafgegaan door een portiek geïnspireerd op het Romeinse pantheon. De kerk werd bestemd tot laatste rustplaats van onder andere Voltaire en Rousseau. Op de crypte met de graftombes staat het eerbetoon 'voor de grote mannen, het dankbare vaderland'. U neemt na het bezichtigen van het Pantheon de Rue Valette, de straat rechts van de Bibliothèque Sainte-Geneviève **11**. Bewonder nog even de voorzijde van deze bibliotheek. In 1844 gebruikte architect Labrouste voor het eerst nieuwe materialen uit de 19de eeuw voor een openbaar gebouw. IJzer en gietijzer waren sterk, onbrandbaar, goedkoop en maakten het mogelijk de architectonische lichtheid en het natuurlijke licht te combineren. De strenge gevel staat in schril contrast met het rijkelijke interieur dat is geïnspireerd op geschilderde werken van de antieke monumenten in Rome. Op de kruising van de Rue de Valette met de Rue des Écoles slaat u linksaf. Aan deze straat passeert u eerst aan de linkerkant de tuin van het Collège de France **12**. Als u de Rue Saint-Jacques over bent gestoken ziet u links de Sorbonne **13**. Het in 1257 opgerichte college van Robert de Sorbon werd in de Middeleeuwen de vermaarde zetel van de theologiefaculteit. Met rond de 10.000 studenten kon deze zich meten met de meest prestigieuze middeleeuwse universiteiten van Oxford en Bologna. U kunt de voorzijde bezichtigen als u doorloopt en linksaf slaat naar de Rue de la Sorbonne, die uitkomt op de Place de la Sorbonne. Neem dezelfde straat weer terug, u komt dan bij het groene Place Paul Painlevé **14**. Aan dit plein ligt het Hôtel de Cluny **15**, gebouwd in 1480 op de oude Gallo-Romeinse baden. Het was de Parijse residentie van de abten van Cluny-en-Bourgogne. Het flamboyante gotische decor is uitbundig. Ernaast liggen "Les Thermes de Cluny" **16**, één van de drie baden van Lutèce uit de 2de eeuw. De Middeleeuwse tuin van het Musée de Cluny **17** is ook het bezichtigen waard: u treft er medicinale planten aan, een liefdestuin met geurende anjers, kamperfoelie en tijm en een hemelse tuin waar planten bloeien die de Maagd symboliseren. Aan het einde van de Rue de Cluny gaat u rechtsaf de Boulevard Saint-Germain op. Bij de kruising met de Rue Saint-Jacques neemt u de Rue Dante, die links omhoog loopt en overgaat in de Rue de Fouarre en daarna de Rue Lagrange, die u naar de drukbezochte kade van de Seine brengt, recht tegenover de welbekende Cathédrale Notre Dame **18**.

Geniet hier van de rust van de groene oase van de Square René Viviani **19**, met daarop één van de oudste bomen van Parijs, een acacia die in 1620 werd geplant.

Ook vindt u op het plein de Église Saint-Julien le Pauvre. **20**. Deze kerk staat op de plek van een voormalig oratorium uit de 6de eeuw, dat werd gebouwd op de pelgrimsroute van Santiago de Compostella. Er werd een kerk opgericht met een hospitiuim voor de pelgrims en reizigers zonder geld. Tegenwoordig heeft deze kerk nog steeds de allure van een gotische plattelandskerk met romaanse trekjes. In de 17de eeuw was de kerk zo beschadigd, dat deze deels moest worden gesloopt. In de kerk worden nu concerten gegeven.

Neem bij de kerk de Rue Galande, die aan de overkant van de Rue du Petit Pont overgaat in de drukbezochte Rue Saint-Séverin. U loopt nu door de straat met de kerk aan uw linkerhand. U kunt de Église Saint-Severin **21** als u iets verderop linksaf slaat aan de voorzijde bekijken. Deze kerk, die werd herbouwd in 1495, is een fraai voorbeeld van flamboyante gotiek. De klokkentoren bevat de oudste klok van Parijs, uit 1412.

Vervolg uw weg op de levendige Rue Saint-Séverin, sla rechtsaf op de Rue de la Harpe en aan het einde van deze straat links. U steekt hier de brede Boulevard Saint-Michel over naar de Place Saint-Michel **22**, met daarop een markante fontein met Sint-Michaël, die de draak verslaat. Met uw gezicht naar de fontein gaat u rechts en komt op de Place Saint-André des Arts **23**. U gaat rechts vooraan de Rue Saint-André des Arts in.

Ter hoogte van nummer 59 aan de linkerkant ziet u de ingang van een doorsteekje, de Cour du Commerce Saint-André **24**. Deze charmante aaneenschakeling van 'cours' heeft zijn geplaveide straatjes, 18de-eeuwse huizen en fragmenten van de middeleeuwse muur behouden. U komt uit op de Boulevard Saint-Germain, waar u rechtsaf slaat. De tweede straat, de Rue Grégoire du Tours, gaat u wederom rechts. Aan het einde van deze straat bent u op de charmante Rue de Buci. Ga linksaf en strijk als u tijd heeft neer op het terras van de geliefde, authentiek Parijse Bar du Marché **25**, die rechts op de kruising van de Rue de Buci met de Rue de Seine ligt.

Ga daarna verder op de Rue de Buci en neem de smalle Rue de Bourbonne de Château naar rechts. Aan het einde van de straat gaat u verder rechtdoor op de bredere Rue de l'Abbaye. U wandelt nu langs de beroemde Église Saint-Germain des Prés **26**, waarvan de voorzijde op het plein aan uw linkerhand ligt. Vanaf 557 werd er hier een gebedsplaats aangeboden door Germain, de bisschop van Parijs. De abdij werd verfraaid en voorzien van immense stukken land. Boeren, die hier op bedevaart komen, noemen het Saint-Germain des Prés (weiden). Omstreeks het jaar 1000 wordt er een nieuwe kerk in Romaanse stijl gebouwd. De klokkentoren met het kerkportaal maken al meer dan duizend jaar deel uit van het landschap van Parijs. De kerk en het abdijpaleis aan de Rue de l'Abbaye werden in de 19de eeuw gerestaureerd.

Aan de Boulevard Saint-Germain ligt het beroemde Café de Flore **27**.

Het werd geopend in 1885 en was het stamcafé van vele beroemdheden, waaronder Sartre en Camus.

Steek de Boulevard Saint-Germain over en neem de Rue Bonaparte rechtdoor, vervolgens slaat u linksaf naar de Rue du Four. Als u nu de derde straat rechts

Foto: H.Dolmans

neemt, de Rue Mabillon, komt u uit bij de Marché Saint-Germain **28**. Al in de 12de eeuw was er een markt op dit deel van het domein van de abdijs van Saint-Germain-des-Prés. In 1511 stond er een hal die 300 handelaren kon herbergen. Deze werd in 1813 vervangen door een nieuwe markt met booggewelven, overdekt met dubbel dak, rondom een vierkant hof. Als u verder rechtdoor loopt op de Rue Mabillon komt u op de Rue St-Sulpice, waar u rechtsaf slaat. U komt nu uit op de Place Saint-Sulpice **29**. Dit plein werd aangelegd in de 18de eeuw. Tegenwoordig wordt het in iedere hoek door een andere 'macht' bezet: de Eglise Saint-Sulpice, het Hôtel des impôts en de Mairie. De Église Saint-Sulpice **30** werd in de 12de eeuw opgericht voor de boeren van de parochie van Saint-Germain des Prés. In de 17de eeuw leidde de groei van de wijk tot de bouw van een nieuw gebouw, maar door geldgebrek nam de bouw ervan tientallen jaren in beslag. De wedstrijd voor de gevel werd geopend in 1732 en gewonnen door de Florentijn Servandoni. Hij bouwde de grote zuilenrij met twee verdiepingen. De toren in het noorden werd gebouwd in 1780, die in het zuiden werd nooit voltooid. Binnen is de eerste kapel gedecoreerd met drie schilderijen van Delacroix. Met uw rug naar de kerk neemt u nu de Rue Bonaparte linksaf. Deze straat brengt u naar de hoek van de Jardin du Luxembourg **31**, die u aan uw linkerhand kunt binnegaan na het oversteken van de Rue de Vaugirard. Ontdek nu deze prachtige tuin, die het groene einde van deze wandeling markeert.

Hij werd in 1617 aangelegd voor Maria de' Medici. Pas vanaf 1820 kon het publiek profiteren van de openbare tuin, toen de toekomstige Lodewijk XVIII eigenaar werd. Tegen een bescheiden toegangsprijs konden wandelaars zich tegoed doen aan koffie, melk en fruit uit de boomgaard. Tegenwoordig vermaken de bezoekers zich hier harmonieus: studenten zitten hier te discussiëren of te lezen op de rondslingerende metalen stoelen, sportliefhebbers komen hier tennissen, schakers verzamelen zich rondom de schaakborden, passanten blijven staan bij de muziek en kinderen uit de buurt komen hier voor de pony's, de draaimolens en de bootjes. De bijenhouder van de bijenstal van Luxembourg geeft eens per week een cursus en verkoopt de honing van de 60.000 bijen tot aan september in de Orangerie du Luxembourg.

Het imposante Palais du Luxembourg **32**, de zetel van de Senaat, vindt u ook in het park. Na het overlijden van haar echtgenoot Hendrik IV kocht Maria de' Medici het Petit Luxembourg. De Florentijnse koningin wilde dichterbij haar Italiaanse vrienden wonen en verkoos deze rustigere en gezondere wijk boven het Louvre. Tussen 1612 en 1622 liet zij een paleis bouwen in renaissancestijl, dat moest lijken op het paleis uit haar kindertijd. Het paleis werd vervolgens eigendom van verschillende adellijken. In 1694 liet Lodewijk XIV zijn kinderen hier opgroeien. In 1795 werd het

paleis uitgeroepen tot zetel van de Directoire, en vervolgens tot paleis van de Senaat. Het werd helemaal opnieuw ingericht om aan deze nieuwe functies te kunnen voldoen.

We eindigen onze wandeling bij het RER station Luxembourg **33**, bij de uitgang van het park aan de Boulevard Saint-Michel. Hier vandaan bent u binnen tien minuten weer op Gare du Nord.

